

คำนำ

การสอนคนให้เป็นมนุษย์คือผู้มีใจประเสริฐนั้น จำเป็นจะต้องใช้จิตวิทยาการเรียนการสอน ที่เอื้ออำนวยต่อธรรมชาติของคน ซึ่งต่างจากสัตว์โลกประเภทอื่น ๆ ตรงที่คนมีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเอง ให้มีความสามารถสูงสุดได้ทั้งในทางโลก และทางธรรม

ศักยภาพสูงสุดของคนในทางโลกคืออะไร ?

ในทางกายภาพ ศักยภาพสูงสุดของคนก็คือการมีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ทุกประการ ในทางสังคม ศักยภาพสูงสุดของคนก็คือ การเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดีเยี่ยม และมีมนุษยสัมพันธ์ชั้นยอด

ในทางอาชีพ ศักยภาพสูงสุดของคนก็คือ เป็นผู้ที่ได้พัฒนาและใช้พรสวรรค์ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและมนุษยชาติได้มากที่สุด

ในทางอารมณ์ ศักยภาพสูงสุดของคนก็คือ การที่ผู้ที่มีอารมณ์เยือกเย็นเบิกบาน มีสุขภาพจิตดีอยู่ตลอดเวลา

ศักยภาพสูงสุดของคนในทางธรรมคืออะไร ?

ในทางธรรม ศักยภาพสูงสุดของคนมีอยู่หลายระดับ

ระดับที่หนึ่ง คือ คนสามารถเป็นมนุษย์

การเป็นมนุษย์นั้นคืออย่างไร ?

คือการเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติเบญจศีลเบญจธรรมอยู่เสมอ

ระดับที่สอง คือ คนสามารถเป็นเทวดา

การเป็นเทวดา นั้นคืออย่างไร ?

คือการเป็นผู้มีความเกรงกลัวและละอายต่อการทำบาป

ระดับที่สาม คือ คนสามารถเป็นพรหม

การเป็นพรหมนั้นคืออย่างไร ?

คือ การเป็นผู้ที่มี เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา

ระดับที่สี่ คือ คนสามารถเป็นพระอรหันต์

การเป็นพระอรหันต์ นั้นคืออย่างไร ?

คือการศึกษปฏิบัติพุทธธรรมจนจิตใจปราศจาก โสภ โกรธ หลง

ในเมื่อธรรมชาติของคน มีศักยภาพต่าง ๆ กันในหลายระดับเช่นนี้ จะมีวิธีเรียน วิธีสอนอะไรบ้าง ที่จะยังสภาพเดิมที่เป็นศักยภาพของคนว่าอยู่ที่ระดับใด แล้วพัฒนาจากจุด

ที่เขาเป็นอยู่ ไปสู่ความสามารถสูงสุดของแต่ละคนได้ ?

วิธีนั้นก็คือ วิธีที่เน้นพัฒนาศักยภาพของคน ให้มีความสุขความเจริญ ทั้งทางโลก และทางธรรม

การเรียนการสอนวิธีใด ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาศักยภาพ ทั้งทางโลกและทางธรรม ของมนุษย์ ?

มีอยู่หลายวิธี และวิธีหนึ่งที่ได้วิจัยและพัฒนาขึ้นในเมืองไทย จนมีประสิทธิภาพพอสมควร

การเรียนการสอนวิธีนี้คืออะไร ?

คือ “การเรียนการสอนแบบอารยวิถี ในกระบวนการวิธีสืบสวนสอบสวน”

การเรียนการสอนแบบอารยวิถี ในกระบวนการวิธีสืบสวน-สอบสวน อาศัยอะไร เป็นพื้นฐาน ?

อาศัย กระบวนการวิธีแห่งอารยสังคม 4 และกระบวนการวิธีวิทยาศาสตร์

การเรียนการสอนแบบอารยวิถี ในกระบวนการวิธีสืบสวนสอบสวนใช้จิตวิทยาอะไร เป็นพื้นฐาน ?

ใช้จิตวิทยาการเรียนรู้สิ่งก้ำปี (ความคิดรวบยอด) การเรียนรู้หลักการ, การเรียนรู้วิธีแก้ปัญหา และการเรียนรู้วิธีคิดสร้างสรรค์เป็นพื้นฐาน

จิตวิทยาการเรียนรู้เหล่านี้คืออะไร ?

คำตอบมีอยู่ในหนังสือเล่มนี้

ขอเชิญท่านผู้อ่านศึกษารายละเอียดได้ ตามศักยภาพของท่านที่ปรารถนาจะพัฒนา ให้บรรลุถึงจุดสูงสุดของการเข้าใจจิตวิทยาการเรียนการสอนแบบอารยวิถี ในกระบวนการวิธีสืบสวน-สอบสวน

สวัสดิ์

วิรุทธ วิเชียรโชติ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

30 เมษายน 2524

104/12 สุขุมวิท 1 บึงกุ่ม กท. 10240

คำนำ

ในการพิมพ์ครั้งที่ 2

การพิมพ์ครั้งที่ 2 ผู้เขียนได้มีโอกาสรื้อปรุ่และเพิ่มเติมต้นฉบับให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบทที่ 2 ได้เสนอแนวคิดใหม่ เกี่ยวกับระบบการฝึกอบรมแบบสืบสวนสอบสวน ซึ่งจะเป็ประโยชน์อย่างยิ่งต่อนักศึกษาที่จะนำเทคนิคการสืบสวนสอบสวนไปใช้ในการฝึกอบรมบุคลากรที่อยู่ในวงการธุรกิจและอุตสาหกรรม สำหรับในด้านทฤษฎี ก็ได้เพิ่มแนวทฤษฎีการเรียนการสอนแบบใหม่ที่อิงหลักมรรค 8 โดยตั้งชื่อว่า “การเรียนการสอนแบบอารยวิถี” อันจะเป็นวิธีการสอนที่เหมาะสมกับวิชาสังคมศึกษาโดยเฉพาะ

นอกจากนั้น ยังได้เพิ่มชุดการเรียนการสอนจริยศึกษาแบบบูรณาการสำหรับการพัฒนาชีวิตและสังคม ตรงตามแนวการปฏิรูปหลักสูตรใหม่ของชั้นประถมศึกษา

ในภาคผนวก ได้เสนอโครงการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนแบบสืบสวนสอบสวนภาคภาษาอังกฤษเพื่อให้นักศึกษาได้ค้นคว้าแนววิธีวิจัยในเรื่องนี้อย่างละเอียด

วิรุทธ วิเชียรโชติ

7 มกราคม 2525

คำนำ

ในการพิมพ์ครั้งที่ 3

ในการพิมพ์ครั้งที่ 3 นี้ ผู้เขียนได้เพิ่มเติมและปรับปรุง “จิตวิทยาการเรียน การสอนแบบสืบสวนสอบสวน” ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยได้รวมการสอนวิชา วิทยาศาสตร์ วิชาพลศึกษา วิชาภาษาไทย และวิชาจริยศึกษาแบบสืบสวนสอบสวน ไว้ ในเล่มเดียวกัน ซึ่งจะช่วยให้ให้นักศึกษา และผู้ที่สนใจสามารถศึกษาค้นคว้าวิชานี้ได้อย่าง ลึกซึ้งและกว้างขวาง

เนื่องจากการเรียนการสอนแบบสืบสวน-สอบสวน อิงหลักอริยสัจ 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่สามารถทำให้บุคคล กลายเป็น อริยบุคคลได้ ผู้เขียนจึงได้เพิ่มเติมชื่อเป็น “การเรียนการสอนแบบอริยวิถีในกระบวน วิธีสืบสวน-สอบสวน” อันหมายถึง “การเรียนการสอนที่เป็นวิถีทางไปสู่ความดี ความ งาม ความเจริญ ความประเสริฐ โดยอาศัยการถาม-ตอบ”

ผู้เขียนหวังว่า ผู้เรียนจะสามารถนำวิธีการเรียนการสอนแบบอริยวิถี ไปใช้ ในการแสวงหาความรู้และความจริงของชีวิตและสังคม เพื่อก่อให้เกิดความสุข ความ เจริญ ทั้งในทางโลกและทางธรรมตลอดไป

วิรัช วิเชียรโชติ

1 มกราคม 2538

104, 12 ถนนสุขุมวิท 1

บึงกุ่ม, กทม. 10240.

โทร. 379-0899